

Överenskommelse om rutiner för HOSTMASKIN 2019-2022

Bakgrund och syfte

För att vårda de patienter som behandlas med hostmaskin i hemsjukvården krävs ett gott och väl strukturerat samarbete mellan hälso- och sjukvårdspersonalen i Region Kronoberg och kommunerna i länet. Syftet med rutinen är att patienter med hostmaskin ska vårdas med hög kvalitet och säkerhet.

Rutinen upprättades 2014 och har nu reviderats av en arbetsgrupp bestående av representanter för Omsorgsförvaltningen i Växjö kommun och trackteamet i Region Kronoberg.

Hostmaskinsbehandling på trakeotomerad patient

Läkare ordinerar och specialutbildade fysioterapeuter på slutenvården ställer in apparaten och provar ut aktuellt förbrukningsmaterial. Specialutbildade fysioterapeuter på slutenvården utbildar också patienten, personal och sjuksköterska. Så mycket personal som krävs för en säker vård under den första veckan ska utbildas i slutenvården inför utskrivning. Fysioterapeuten i slutenvården har ansvar för att ge den teoretiska utbildningen både före och efter utskrivningen. Efter utskrivning erbjuds en basutbildning som ges regelbundet var 3:e vecka. Utbildningen grundar sig på en skriftlig ordination och punktviss utformad instruktion med bilder. Den innefattar också hygienrutiner och telefonlista. När utbildningen är genomförd skrivs utbildningsbevis. Inför delegering sker också praktisk utbildning och träning. Den utförs av undersköterskor i trackteamet. Checklistor används både för den teoretiska utbildningen av fysioterapeut och den praktiska utbildningen/träningen med undersköterska i trackteamet. Utbildningsbevis och ifyllda checklistor ligger till grund för delegering. Delegeringen till medarbetare i kommunen görs av sjuksköterskan i kommunen.

Beställningslista för aktuellt förbrukningsmaterial ska följa med hem. Det är sedan den ansvariga sjuksköterskan i kommunen som ansvarar för att material beställs från Beställningsservice.

Vid försämringar i hälsotillståndet hos patienten tillkallas tjänstgörande sjuksköterska. Hen kontaktar vid behov läkare. Vid misstanke om otillräcklig behandlingseffekt kontaktas specialutbildad fysioterapeut/sjukgymnast. Vid behov görs också hembesök.

Vid tekniska problem med hostmaskinen tas i första hand kontakt med slutenvården enligt telefonlista. När patienten har akut behov av sekretvakuumering och hostmaskinsbehandling inte är tillräcklig eller fungerar ska hen åka in till slutenvården.

Hostmaskinsbehandling på mask

Läkare ordinerar och specialutbildade fysioterapeuter i slutenvården ställer in apparaten, provar ut aktuellt förbrukningsmaterial och ansvarar för uppföljning av behandlingseffekt.

Specialutbildade fysioterapeuter på slutenvården utbildar också patienten, personal och sjuksköterska. Så mycket personal som krävs för en säker vård under den första veckan ska utbildas i slutenvården inför utskrivning. Fysioterapeuten i slutenvården har ansvar för att ge den

teoretiska utbildningen både före och efter utskrivningen. Utbildningen grundar sig på en skriftlig ordination och punktvis utformad instruktion med bilder. Den innefattar också hygienrutiner och telefonlista. Utbildningen hålls på Centrallasarettet. När utbildningen är genomförd skrivs utbildningsbevis. Inför delegering sker också praktisk utbildning och träning. Den utförs av erfarna undersköterskor/omvårdnadspersonal. Checklistor används både för den teoretiska utbildningen av fysioterapeut och den praktiska utbildningen/träningen med erfaren personal. Utbildningsbevis och ifyllda checklistor ligger till grund för delegering. Delegeringen till medarbetare i kommunen görs av fysioterapeuten i kommunen.

Beställningslista för aktuellt förbrukningsmaterial ska följa med hem. Det är sedan den ansvariga fysioterapeuten i kommunen som ansvarar för att material beställs från Beställningsservice.

Vid försämringar i hälsotillståndet hos patienten tillkallas tjänstgörande sjuksköterska. Hen kontaktar vid behov läkare och/eller specialutbildad fysioterapeut i slutenvården, samt informerar den ansvariga fysioterapeuten i kommunen om vad som hänt.

Vid tekniska problem med hostmaskinen tas i första hand kontakt med slutenvården enligt telefonlista. När patienten har akut behov av sekretevakuumering och hostmaskinsbehandling inte är tillräcklig eller fungerar ska hen åka in till slutenvården.

Egenvård

När ordinerande läkare har gjort bedömningen att behandlingen med hostmaskin är egenvård och personal ska utföra egenvården ska egenvårdsplan upprättas enligt SOSFS 2009:6. För rutiner egenvård se [Rutin för samverkan i samband med egenvård](#)

Det är den specialiserade fysioterapeuten i slutenvårdens trackteam som beskriver vilket förbrukningsmaterial som behövs. En lista upprättas som lämnas av patienten till sjuksköterska på vårdcentralen som sedan sköter beställning av materialet. Materialet hämtas av patienten.

Barn och unga

För barn upp till 18 år ansvarar fysioterapeuter i Region Kronoberg även i hemmet. I övrigt gäller ovanstående rutiner.

Tabell som beskriver ansvaret för behandling med hostmaskin efter utskrivning från slutenvården

Hostmaskin	På track	På mask	Egenvård
Teoretisk utbildning	Specialiserad fysioterapeut Region	Specialiserad fysioterapeut Region	Specialiserad fysioterapeut Region
Praktisk träning	Undersköterskor I trackteamet	Erfaren personal	Enligt egenvårdsplanen

Har patientansvaret/behandlingsansvar	Läkare Specialicerad fysioterapeut Region Sjuksköterska Kommun	Läkare Specialiserad fysioterapeut Region	Läkare Specialiserad fysioterapeut Region
Delegering	Sjuksköterska Kommun	Fysioterapeut Kommun	Ej aktuellt
Beställer förbrukningsmaterial	Sjuksköterska Kommun	Fysioterapeut Kommun	Sjuksköterska på vårdcentralen enligt lista som upprättas av specialiserad fysioterapeut Region och lämnas av patienten
Uppföljningsansvar hostmaskin	Specialiserad FT Region	Specialiserad FT Region	Specialiserad FT Region

Giltighet och uppföljning Dokumentet är godkänt av Ledningsgruppen för samordning av länets hälso- och sjukvård och socialtjänst 2018-10-05 (delen för hostmaskin 2019-02-01) som också ansvarar för att uppföljning sker senast oktober 2020 samt att revidering genomförs i god tid innan tidpunkten för överenskommelsen utgår 2022-12-31.